

1. The radii of three concentric circles are 1, 2, and 3 units. A point is marked on each circle such that they form a regular triangle. What may be the length of the side of the triangle?

KöMaL, pb **B. 4314.**, decembrie 2010, dată și la VO, etapa finală 2012, Câmpulung

Soluție: Fie O centrul cercurilor și $A_1A_2A_3$ un triunghi echilateral cu A_i pe cercul de rază i . Deoarece $OA_3 = OA_1 + OA_2$ rezultă că $A_1OA_2A_3$ e inscriptibil și că $m(A_1OA_2) = 120^\circ$. Atunci $A_1A_2^2 = 1^2 + 2^2 + 1 \cdot 2 = 7$.

2. A line of one hundred boys and another line of one hundred girls are standing facing one another. Every boy chooses a girl (it is allowed for more than one boy to choose the same girl) and walks up to her along the shortest path. In doing so, their paths do not cross. Then the boys go back to their places, and now the girls do the same, making sure that their paths do not cross as they are walking up to the chosen boy. Prove that there is a girl and a boy who chose each other.

KöMaL, pb **B. 3500.**, noiembrie 2001

Soluție: Funcția care la numărul de ordine al fiecărui băiat îi asociază numărul de ordine al fetei alese este crescătoare. La fel, funcția care la numărul de ordine al fiecărei fete îi asociază numărul de ordine al băiatului ales este și ea crescătoare. Compusa celor două funcții va fi crescătoare de la $\{1, 2, \dots, 100\}$ în ea însăși, deci va avea (cel puțin) un punct fix.

3. There are 98 sticks lying on the table, their lengths are 1, 2, 3, ..., 98 units. Ann and Bill play the following game: With Ann starting the game, they take turns removing one stick of their choice. The game ends when there remain exactly three sticks on the table. Ann wins if the three sticks can form a triangle. Otherwise, Bill wins. Which player has a winning strategy?

KöMaL, pb **B. 4414.**, ianuarie 2012

Soluție: Ann scoate 1, 2, ..., 48 și câștigă.

4. There are 99 sticks lying on a table, their lengths are 1, 2, 3, ..., 99 units. Andrea and Bill play the following game: they take turns removing one stick of their choice. Andrea starts the game. The game ends when there are exactly three sticks remaining on the table. If it is possible to make a triangle out of the three sticks then Andrea wins. Otherwise, Bill is the winner. Who has a winning strategy?

KöMaL, pb **B. 4422.**, februarie 2012

Soluție: Bill are strategie câștigătoare. Andrea face 48 de mutări, Bill face 48. Dacă Andrea ia ≤ 50 , Bill ia cel mai mic dintre numerele mai mari ca 50, dacă Andrea ia mai mare ca 50, Bill ia cel mai mare din numerele mai mici ca 51. Fie x numărul de bețe luate de Andrea din grămada „mică”: $\{1, 2, \dots, 50\}$. Atunci Andrea ia $48 - x$ bețe din grămada „mare”, $\{51, 52, \dots, 99\}$. Bill ia $48 - x$ din grămada mică și x din grămada mare, deci rămân două bețe din grămada mică și un băț din grămada mare. Bățul din grămada mare rămas este cel puțin $51 + x$, iar bățul cel mai mare rămas în grămada mică este $x + 2$. Cum $(x + 2) + (x + 1) \leq (51 + x)$ ($x \leq 48$), Bill câștigă.

5. Prove that in any set of seven different positive integers there are three numbers such that the greatest common divisor of any two of them leaves the same remainder when divided by three.

KöMaL, pb **B. 4345.** (Suggested by S. Kiss, Budapest)

Soluție: Dacă printre numere există 3 multipli de 3, e gata.

În caz contrar putem alege 6 numere dintre care cel mult unul este M3.

Atunci oricare 2 din aceste 6 numere au cmmmdc M3+1 sau M3+2.

Restul e o problemă clasică:

Muchiile unui graf complet cu 6 vârfuri se colorează cu roșu și albastru. Arătați că există un triunghi monocolor.

Aici vârfurile sunt cele 6 numere alese, muchiile roșii unesc vârfuri numere care au cmmmdc=M3+1, cele albastre unesc vârfuri cu cmmmdc=M3+2.

(rezolvarea „problemei clasice”: Luăm un vârf A. Din el pleacă 3 muchii. Măcar 3 vor avea aceeași

culoare. Printre cele 3 muchii care unesc extremitățile acestor 3 muchii, fie găsim o muchie care închide, cu A, un triunghi monocolor, fie nu, și atunci aceste 3 muchii formează un triunghi de culoare opusă culorii muchiilor ce pleacă din A.)

6. The non-negative real numbers a, b, c, d add up to 1. Prove the inequality $|ab - cd| \leq \frac{1}{4}$.
KöMaL, pb **Gy. 3182.**

Soluție: Din inegalitatea mediilor rezultă $0 \leq ab, cd \leq \frac{1}{4}$. Concluzia este evidentă.

7. Is there any order of the numbers 1, 1, 2, 2, ..., 1998, 1998 in which there are exactly n numbers placed between the two copies of n , for every $1 \leq n \leq 1998$?

KöMaL, pb **Gy. 3241.**, decembrie 1998, Engel, ex. 52 pag. 25, invariantă; dată la test juniori, Gálma 2012

Soluția 1: Presupunem că o asemenea așezare ar fi posibilă. Colorăm alternativ cu alb și negru cele $2 \cdot 1998$ poziții pe care sunt scrise numerele. Cele două copii ale unui număr impar vin pe poziții de aceeași culoare, iar cele două copii ale unui număr par pe poziții de culori diferite. Trebuie deci să avem un număr par de numere impare, ceea ce nu e cazul.

Soluția 2: (Laurențiu Ploscaru) Fie x_i prima apariție a lui i și y_i cea de-a doua. Atunci $\sum(x_i + y_i) = 1 + 2 + 3 + \dots + 2 \cdot 1998 = \text{par}$, iar $\sum(y_i - x_i) = \sum(i + 1) = \text{impar}$, contradicție.

8. There are given $2n + 1$ odd positive numbers, none of which is greater than $6n$. Prove that one of these numbers divides another one.

KöMaL, pb **Gy. 3249.**, ianuarie 1999

Soluție: Numerele sunt de forma $3^k(2j + 1)$, cu $(2j + 1, 6) = 1$. Sunt $2n$ numere prime cu 6, deci două dintre numerele alese au același factor $2j + 1$ deci se divid unul cu altul.

(seamănă cu cea clasică din Engel)

9. A cuboid is built out of $5 \times 10 \times 20$ -cm bricks without leaving any gaps between them. Prove that the same cuboid can also be built out of the same bricks with all edges of equal lengths being parallel.

KöMaL, pb **B. 4163.**, martie 2009

Soluție: Dacă am n cărămizi și dimensiunile paralelipipedului sunt x, y, z , trebuie ca $1000n = xyz$. Fiecare latură e $M5$ deci x, y, z sunt naturale, $M5$. Cum aria fiecărei fețe a cărămizii e pară, rezultă că fiecare din produsele xy, yz, zx este par, deci cel puțin două dintre x, y, z sunt pare. Dacă x, y , sau z e $M20$ am terminat (pot pava). Rămâne cazul în care $x, y, z = M20 + 10$. Împărțim cubul în cubulețe de muchie 5 și le colorăm cu 4 culori, periodic în fiecare direcție. (colorăm cubulețul (i, j, k) cu culoarea $r = \text{restul împărțirii lui } i + j + k \text{ la } 4$). Dacă x, y, z sunt $M20 + 10$ atunci pe de o parte fiecare cărămidă acoperă un număr egal de cubulețe de culorile 1, 2, 3, 4 (câte două), pe de altă parte numărul total de cubulețe de culorile 1, 4 va fi cu 2 mai mic decât cel al cubulețelor de culorile 2, 3. Așadar, dacă $x, y, z = M20 + 10$ atunci cubul nu poate fi pavat.

Altă colorare: colorăm cu negru cuburile (i, j, k) cu toate coordonatele impare. Orice caramidă prinde 0 sau 2 asemenea cuburi; sunt însă un număr impar de cuburi negre.

10. Prove that if a, b, c, d are integers and $a + b + c + d = 0$ then $2(a^4 + b^4 + c^4 + d^4) + 8abcd$ is a square number.

KöMaL, pb **B. 4113.** octombrie 2008

Soluție: Eliminând d , se arată că $2(a^4 + b^4 + c^4 + d^4) + 8abcd = (a^2 + b^2 + c^2 + d^2)^2$.

11. Prove that if the natural numbers a and b only differ in the order of their digits then the sum of the digits in the numbers $5a$ and $5b$ is the same.

KöMaL, pb **B. 4492.**, ianuarie 2013, preluată din Kvant

dată la proba de baraj de juniori la ȘCOALA CU CEAS în 2013

Schiță de soluție: Fie $a = \overline{a_1 \dots a_n}$. Înmulțesc cu 10, împart cu 2; suma cifrelor lui $5a$ este $\sum_{k=1}^n \left[\frac{a_k}{2} \right] +$ de 5 ori numărul de cifre impare ale lui a .

12. Fie ABC un triunghi neisoscel. Fie ω cercul înscris și I centrul acestuia. Notăm cu M, N și P punctele de contact ale cercului cu laturile BC, CA , respectiv AB . Fie J punctul de intersecție a dreptelor MN și IC . Dreapta PJ intersectează ω în K . Demonstrați că semidreapta $(CI$ este bisectoarea unghiului $\sphericalangle PCK$.

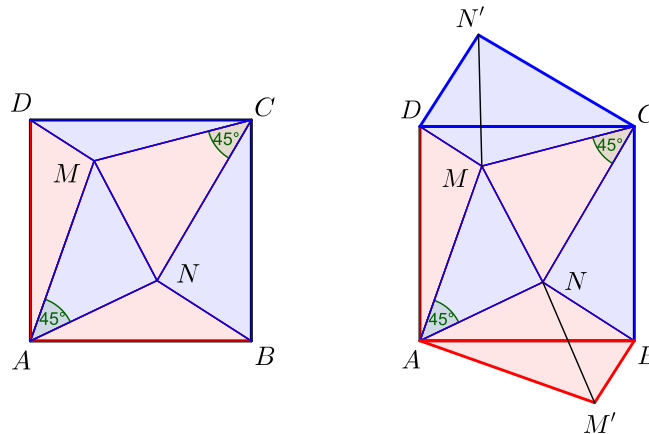
Indicație: Patrulaterul $CKIP$ este inscripabil.

Test Franța, problema 4:

<http://www.animath.fr/IMG/pdf/2015-02-test-ofm-juniors-corrige.pdf>

13. În interiorul pătratului $ABCD$ se consideră două puncte, M și N , astfel încât $m(\sphericalangle MAN) = m(\sphericalangle MCN) = 45^\circ$, $M \in \text{Int}(\sphericalangle NAD)$. Suprafețele triunghiurilor MAD, MCN și NAB se colorează cu roșu, iar suprafețele triunghiurilor MCD, MAN și NCB se colorează cu albastru. Arătați că suprafața colorată cu roșu și suprafața colorată cu albastru au aceeași arie.

Revista Kvant, 2002

Construim, ca în figura de mai sus (cea din dreapta), în exteriorul pătratului, triunghiurile $\triangle DCN' \equiv \triangle BCN$ și $\triangle ABM' \equiv \triangle ADM$, cu alte cuvinte „rotim” triunghiurile CNB și AMD cu 90° în sensul acelor de ceasornic, în jurul punctului C , respectiv în jurul punctului A .

Atunci $m(\sphericalangle MCN') = m(\sphericalangle MCD) + m(\sphericalangle DCN') = m(\sphericalangle MCD) + m(\sphericalangle BCN) = 90^\circ - m(\sphericalangle MCN) = 45^\circ$ și, analog, $m(\sphericalangle NAM') = m(\sphericalangle NAM) = 45^\circ$. Cum $CN' = CN$ și $AM' = AM$ (din construcție), rezultă că $\triangle MCN' \equiv \triangle MCN$ și $\triangle NAM' \equiv \triangle NAM$ (L.U.L.). De aici rezultă că $MN' = MN = M'N$, deci și $\triangle MDN' \equiv \triangle M'BN$ (L.L.L.).

În concluzie, avem că aria suprafeței albastre (din interiorul pătratului) este

$$\begin{aligned} \mathcal{A}_{\triangle BCN} + \mathcal{A}_{\triangle CDM} + \mathcal{A}_{\triangle MAN} &= \mathcal{A}_{\triangle DCN'} + \mathcal{A}_{\triangle CDM} + \mathcal{A}_{\triangle MAN} = \\ \mathcal{A}_{\triangle MCN'} + \mathcal{A}_{\triangle MDN'} + \mathcal{A}_{\triangle MAN} &= \mathcal{A}_{\triangle MCN} + \mathcal{A}_{\triangle M'BN} + \mathcal{A}_{\triangle M'AN} = \\ \mathcal{A}_{\triangle MCN} + \mathcal{A}_{\triangle ANB} + \mathcal{A}_{\triangle AM'B} &= \mathcal{A}_{\triangle MCN} + \mathcal{A}_{\triangle ANB} + \mathcal{A}_{\triangle AMD}, \end{aligned}$$

adică egală cu aria suprafeței roșii din interiorul pătratului.

14. Fie $k \in \mathbb{R}$, fixat. Să se determine mulțimea valorilor expresiei $\frac{(a+b+c)^3}{abc}$, unde a, b, c sunt numere reale nenule astfel încât $\frac{b+kc}{a} = \frac{c+ka}{b} = \frac{a+kb}{c}$.

Soluție: Dacă $a + b + c \neq 0$, avem

$$\frac{b + kc}{a} = \frac{c + ka}{b} = \frac{a + kb}{c} = \frac{b + kc + c + ka + a + kb}{a + b + c} = k + 1,$$

de unde $b + kc = (k + 1)a$ (*) și analogele. Dacă $k = 1$ avem $b + c = 2a$ și analogele, adică $a + b + c = 3a = 3b = 3c$, deci $a = b = c$. Dacă $k \neq 1$, scriem relația (*) sub forma $b - a = k(a - c)$.

Înmulțind cu cele două relații analoge, se obține ușor că $a = b = c$, deci $\frac{(a + b + c)^3}{abc} = 27$.

Dacă $a + b + c = 0$ atunci $\frac{(a + b + c)^3}{abc} = 0$.

Prin urmare mulțimea valorilor expresiei din enunț este inclusă în mulțimea $\{0, 27\}$.

Mai trebuie văzut dacă valorile 0 și 27 sunt într-adevăr valori pe care expresia $\frac{(a + b + c)^3}{abc}$ le ia pentru o alegere a numerelor a, b, c .

Valoarea 27 se obține de exemplu pentru $a = b = c = 1$.

Valoarea 0 s-ar obține dacă ar exista $a, b, c \in \mathbb{R}^*$, cu $a + b + c = 0$, care să satisfacă $\frac{b + kc}{a} =$

$$\frac{c + ka}{b} = \frac{a + kb}{c}, \text{ adică } \frac{(k - 1)c}{a} = \frac{(k - 1)a}{b} = \frac{(k - 1)b}{c}.$$

Dacă $k \neq 1$, această relație conduce la $a = b = c$, deci $a = b = c = 0$, ceea ce nu convine. Pentru $k = 1$ expresia ia valoarea 0 pentru orice triplet $(a, b, c) \in \mathbb{R}^* \times \mathbb{R}^* \times \mathbb{R}^*$ cu $a + b + c = 0$.

În concluzie, mulțimea valorilor pe care le ia expresia din enunț este $\{0, 27\}$ dacă $k = 1$ și $\{27\}$ dacă $k \neq 1$.